

LICG HUIDDIERENBIJSLUITER

Dé handleiding voor het houden van huisdieren

Serie vissen

Discusvis

Symphysodon aequifasciatus & Symphysodon discus

De discusvis behoort tot de familie van de cichliden. Het zijn scholenvissen, afkomstig uit het Amazonegebied. Discusvissen zijn genoemd naar de kenmerkende vorm van hun lichaam: een ronde, vertikaal in het water staande schijf. Ze komen voor in allerlei kleuren en zijn ongeveer twintig centimeter lang.

Als u overweegt om discusvissen als huisdier te kopen, is het belangrijk dat u zich van tevoren goed laat informeren. Deze huisdierenbijsluiters is hierbij een hulpmiddel.

Verschillende varianten

Er bestaan twee soorten discusvissen waarvan één weer verdeeld is in drie ondersoorten: *Symphysodon discus heckel*, de echte discus, *Symphysodon aequifasciatus axelrodi*, de bruine discus, *Symphysodon aequifasciatus aequifasciatus*, de groene discus en *Symphysodon aequifasciatus haraldi*, de blauwe discus. Daarnaast bestaan er allerlei kweekvormen met diverse kleuren en aftekeningen.

Natuurlijk gedrag

Discusvissen leven in groepen, waarin een rangorde bestaat. Van nature leven discusvissen in warm en schemerig langzaam stromend water tussen boomwortels in het Amazonegebied. Dit water is zacht en een beetje zuur. Discusvissen hebben een uitgebreide broedzorg.

Huisvesting

Omdat discusvissen erg op rust gesteld zijn en specifieke eisen stellen aan de waterkwaliteit, kunt u hen het beste als enige soort in een biotoop-aquarium houden. Hooguit kunt u er rustige, kleine vissen zoals kardinaaltetra's bijzetten. Het is verstandig om minstens vijf exemplaren te houden zodat ze hun natuurlijke scholengedrag kunnen uitvoeren. Discusvissen hebben open zwemruimte nodig om als school heen en weer te kunnen zwemmen. Ze gebruiken vooral de middelste waterlaag. Om discusvissen te houden heeft u een aquarium nodig van tenminste 150 centimeter lang en minimaal 50 centimeter hoog. Zorg, als u nakweekvissen heeft, voor minstens vijftig liter water per vis. Wildvangexemplaren stellen hogere eisen aan de waterkwaliteit en hebben meer

ruimte (ongeveer honderd liter per vis) nodig.

De watertemperatuur moet tussen 26 en 32 graden Celsius liggen. Gebruik een verwarmingselement en een thermostaat zodat de temperatuur niet schommelt. De pH-waarde van het water mag niet te hoog zijn, tussen zes en zeseneenhalf is het beste. Discusvissen hebben zacht water nodig met een totale hardheid tot ongeveer vier DH. Een waterfilter en verlichting horen ook tot de basisuitrusting van het aquarium. Omdat de discusvis erg gevoelig is voor watervervuiling en bovendien veel afvalstoffen produceert is een goed biologisch filter extra belangrijk. Filteren over turf helpt om de watersamenstelling goed te houden.

Zorg ervoor dat het licht tenminste twaalf uur per dag aan staat maar het licht mag voor de discusvis niet te fel zijn. Drijfplantjes zorgen voor een wat schemerige omgeving waar de discusvis zich prettig in voelt. Ook helpen planten om de waterkwaliteit op peil te houden. Kies wel planten die tegen het warme water kunnen. Discusvissen hebben graag een zachte bodem, zoals donker zand.

Kweken met de discusvis is niet zo eenvoudig. Wilt u het proberen dan kunt u het beste een aparte kweekbak gebruiken met water dat tussen 29 en 31 graden Celsius is, een pH tussen vijfeneenhalf en zeseneenhalf en een hardheid van hoogstens vier DH. In de kweekbak moet het water regelmatig ververs worden, elke dag of om de dag is het beste. Er moet een verticaal oppervlak zijn om de eieren op af te zetten, zoals een afzetkegel van aardewerk.

Bij het opzetten en inrichten van een aquarium komt heel wat kijken. Bij 'het tropisch zoetwateraquarium' op de website www.licg.nl, leest u hoe u dat aan kunt pakken.

Verzorging

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer meteen de watertemperatuur. Kijk elke dag of er geen voedselresten in het aquarium liggen. Deze kunt u met een speciale zuiger of een schepnetje verwijderen. Haal elke week losse plantenresten weg. Het filter moet regelmatig worden schoongemaakt. Ook moet relatief vaak een deel van het water ververs worden, tenminste eens per vier dagen 25 procent. Gebruik hiervoor altijd water op de juiste temperatuur, eventueel voorbehandeld met een waterbehandelaar. Om te zorgen voor de juiste zuurgraad en hardheid kunt u het mengen met gedestilleerd water. Zorg ervoor dat het verse water eerst de goede samenstelling heeft voor u het in het aquarium doet.

In de dierenspecialzaak zijn allerlei testsetjes te koop waarmee u de waterkwaliteit kunt controleren. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid nitriet, nitraat en ammonium. Check het water regelmatig want de discusvis is erg gevoelig voor nitriet en ammonium.

De ruiten van het aquarium kunt u schoonhouden met een krabber, een pluk filterwatten of een magneetveger. Gebruik liefst geen schoonmaakmiddelen, maar mocht u dit toch nodig vinden, gebruik dan uitsluitend schoonmaakmiddelen die geschikt zijn voor een aquarium. TL-lampen moeten elk jaar vervangen

worden. Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Vissen kunnen salmonella bij zich dragen en sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen. Meer informatie vindt u in de handleiding over het tropisch zoetwateraquarium op de website www.licg.nl.

Voeding

Discusvissen eten dierlijk voer, liefst levend zoals muggenlarven, watervlooien of tubifex. Diepvriesvoer of zelf ingevroren voer kan ook, het voordeel is dat hier geen ziekteverwekkers meer in kunnen zitten. Laat diepvriesvoer wel eerst ontdooien. Ook vlees, zoals runderhart of kalkoenhart, kan gegeven worden, maar doe dit niet te vaak om een overmaat aan flagellaten (zweepdiertjes) in de darmen te voorkomen. Door dit eerst in te vriezen zorgt u ervoor dat eventuele parasieten zoals wormen dood zijn. Droogvoer wordt vaak na enige gewenning geaccepteerd. Afwisseling in het voer is belangrijk voor een goede gezondheid van de vissen.

Pasgeboren discusvissen eten de eerste weken een afscheidingsprodukt van de huid van hun ouders. Na een dag of vijf kunt u hen bijvoeren met artemia of watervlooien. Voer twee of drie keer per dag een klein beetje, en geef zoveel als de vissen in één tot twee minuten op hebben. Jonge vissen voert u vijf tot tien keer per dag hele kleine hoeveelheden. Geef het voer op meerdere plaatsen zodat

alle vissen de kans krijgen ervan te eten. Voerresten moeten verwijderd worden omdat ze het water vervuilen. Als u ook droogvoer geeft, zet het potje dan niet op de lichtkap van het aquarium, want dan wordt het te warm en gaan de vitaminen verloren.

Van jong tot volwassen dier

Het onderscheid tussen mannetjes en vrouwtjes is alleen te zien aan de geslachtspapil, een verdikking bij de aars. Deze is bij de vrouwtjes rond en plat en bij de mannetjes puntig. Dit is met name in de paartijd en bij het eieren afzetten te zien. Discusvissen vormen paren die zich afzonderen en een territorium gaan verdedigen. Voor ze eieren afzetten, poetsen ze eerst een stuk schoon op de afzetkegel of ander substraat. Daarna zet het vrouwtje de eieren af in een sliert. Hierbij is duidelijk een legbuis te zien. Vervolgens zwemt het mannetje over de eieren heen om ze te bevruchten.

Er worden 100 tot 250 eieren gelegd. De ouders bewaaiëren de eieren met hun vinnen. Na twee tot drie dagen komen de jongen uit, ze worden hierbij door de ouders opgezogen en even verder neergezet aan een kleefdraad. Na weer twee tot drie dagen zwemmen de jongen vrij rond. Ze eten dan van een speciale afscheiding op de huid van hun ouders, die wordt gemaakt door speciaal tijdens de broedzorg gevormde cellen. Het is een mengsel van weefsel en bacteriën dat de jongen voedt en beschermt. De jongen groeien snel. Na ongeveer drie maanden krijgen ze een echte discusvorm en met twee jaar zijn ze geslachtsrijp. Discusvissen kunnen zeker tien jaar oud worden.

Ziekten

Discusvissen zijn erg gevoelig voor afwijkingen van de watersamenstelling. Om te zien of de vissen gezond zijn, let u vooral op de huid, de vinnen en de manier van zwemmen.

Discusvissen zijn net als andere cichliden gevoelig voor 'gaatjesziekte'. Hierbij ontstaan gaatjes in de huid van de kop. Dit wordt veroorzaakt door een tekort aan mineralen in het water. Hoewel discusvissen zacht water nodig hebben, moeten altijd voldoende mineralen en sporenelementen in het water aanwezig blijven. Vul dit eventueel aan met behulp van zeezout of mineraalzout uit de dierenpeciaalzaak.

Flagellaten (zweepdiertjes) die normaal in de darmen van vissen voor kunnen komen, zorgen bij cichliden nogal eens voor ziekteverschijnselen, zeker als er sprake is van verlaagde weerstand door stress, andere ziekten of een tekort aan voedingsstoffen. Symptomen zijn een donkere verkleuring van de huid, angstig gedrag, witte ontlasting en gebrekkige eetlust. Bij verdergaande besmetting worden de dieren mager en verdwijnen de vinranden, doordat de parasiet voedingsstoffen uit de darmen wegneemt. Een oorzaak kan liggen in het te veel voeden met vlees van warmbloedige dieren.

Bacteriën kunnen onder andere 'witte vlek ziekte' veroorzaken, waarbij wit-grijze vlekken op de huid en de vinnen te zien zijn.

'Discuspest' kan zich voordoen na aanschaf van nieuwe vissen. De huid

van de vissen laat los en ze hangen aan het wateroppervlak. Om discuspest te voorkomen, is het raadzaam om nieuwe vissen eerst gedurende ongeveer vier weken in quarantaine te doen. Vervolgens doet u gedurende twee weken beetje bij beetje wat aquariumwater in de quarantainebak. Ook moet tegelijkertijd met kleine hoeveelheden wat water uit de quarantainebak in het aquarium gedaan worden zodat de daarin aanwezige vissen kunnen wennen aan eventuele vreemde bacteriën van de nieuwkomers.

Vinrot wordt veroorzaakt door een bacterie die toeslaat als de weerstand van de vis verlaagd is doordat de omstandigheden in het aquarium niet optimaal zijn of bij stress. Door snelle behandeling kunnen de aangetaste vinnen binnen een aantal weken weer herstellen.

Bij de dierenspecialzaak vindt u medicijnen om ziekten te behandelen. Bovendien kunt u daar terecht voor advies en met vragen over ziekten. Er zijn ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen.

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastigvallen.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is vrij veel ervaring nodig, de discusvis is erg gevoelig voor de watersamenstelling. Zorg ervoor dat u zich van tevoren goed informeert.

Kosten

Discusvissen kunt u kopen bij de aquariumspecialzaak of bij gespecialiseerde kwekers. Jonge discusvissen koopt u voor ongeveer zes euro, maar er zijn ook kweekvormen die veel duurder zijn, zo'n 150 euro per stuk. De opstartkosten van een aquarium zijn vrij hoog, ook omdat u een grote bak nodig heeft. Omdat discusvissen graag levend voer eten en niet zo snel genoeg nemen met droogvoer, bent u ook met voer wat duurder uit. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan.

Bijzonderheden

- Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken komen. Er mogen geen zieke of dode dieren in de bak zitten. Laat de meest actieve vissen vangen en vermijd 'kneusjes'. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben, niet mager zijn en niet achtergebleven zijn in de groei. Dat laatste is bij de discusvis te herkennen aan ogen die te groot zijn voor de grootte van het lichaam.
- Laat nieuw gekochte vissen geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden (zie: het tropisch zoetwateraquarium op de site www.licg.nl), nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen.
- Wildvangexemplaren stellen hogere eisen aan ruimte en watersamenstelling. Als u nog geen ervaring hebt met discusvissen kunt u dus het beste nakweekexemplaren kopen.
- Laat kinderen nooit alleen met huisdieren!

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl

Het LICG is hét informatiepunt voor het 'houden van huisdieren'. Deze stichting geeft onafhankelijke en betrouwbare informatie over het op een verantwoorde wijze kopen en verzorgen van huisdieren. Deze informatie is op de meest recente inzichten gebaseerd en wordt bovendien wetenschappelijk getoetst. Door het bieden van informatie en het organiseren van campagnes, levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

L I C G